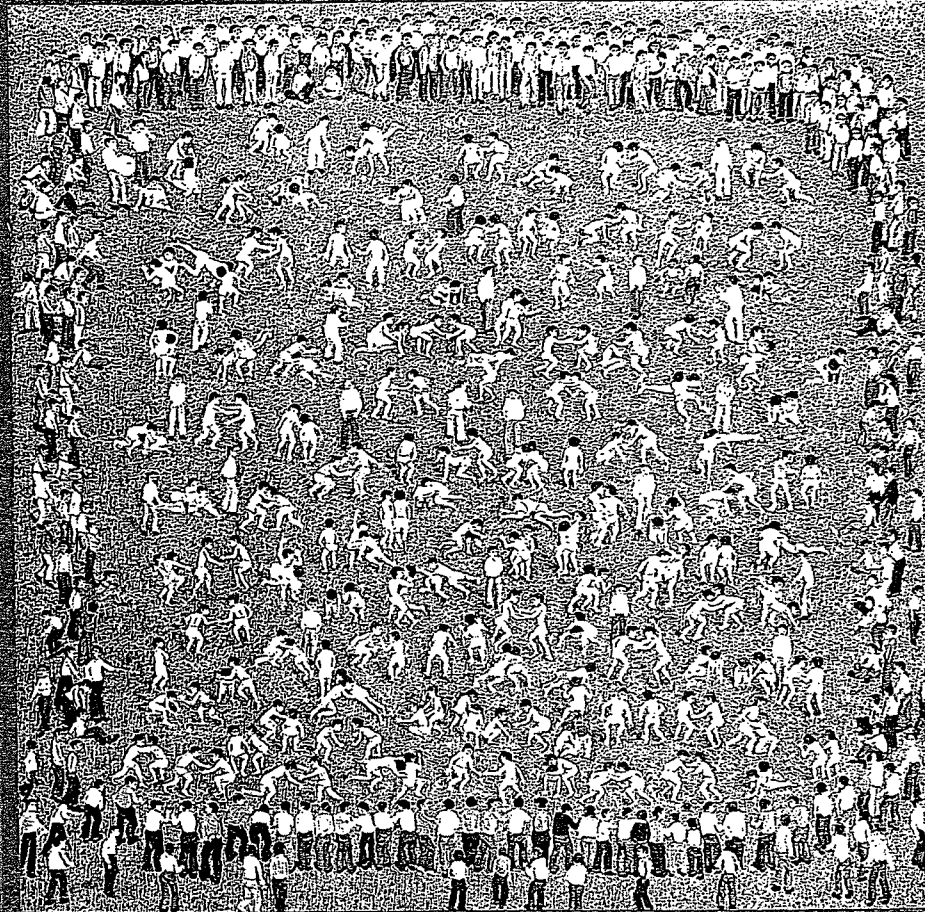

MİLLÎ KÜLTÜR

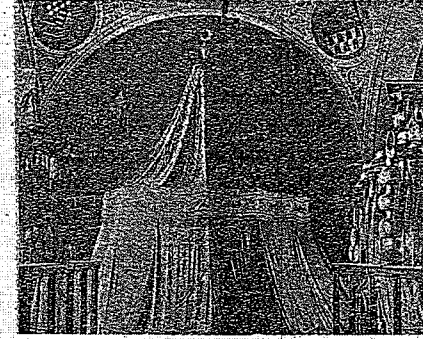
KÜLTÜR YAYINI

Türkiye Diyanet Vakfı
Kütüphanesi
İslam Araştırma

VIYANA'DA TÜRK KÜLTÜRÜNÜN İZLERİ

Doç.Dr. Abdurrahman GÜZEL

Viyana Müzesinde Sergilenecek Kara Mustafa Paşa'nın Otağı.

VİYANA, Avusturya'nın Başkenti, Orta Avrupa'nın ise en güzel şehirlerinden biridir. Viyana da Ankara, İstanbul, Roma... vb gibi yedi tepe üzerine kurulmuştur: Tuna'nın kraliçesi, gineyin "Paris"i'dir.

Viyana; san'at, edebiyat, tabiat ve kültür zenginliğini bir arada toplamıştır. Din olduğu gibi bugün de edebiyat, müzik, bilim ve eğitim merkezi vazifesini yapmaktadır. Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Brahms, Schönberg gibi bestecilerle, Freud gibi ilim adamları Viyana'da yetişmişlerdir.

Viyana'nın bu güzelliği dünden bugüne efsaneleşmiştir. Herkes ya bu güzelliğe sahip olmak, ya da ziyaret etmek istemiştir. Bunun için de pek çok siyasi ve kültürel ziyaretler yapılmıştır. Biz Türklerin de dünden bugüne kadar ziyaretlerimizin neticesinde bir dostluk an'anesi yaratılmıştır. İşte bu son zamanlarda Viyana'ya ilmi bir ziyaret için giden hocam Prof.Dr. Şükri Elçin, Viyana hakkındaki duygu ve düşüncelerini "Viyana Türküsü" başlığı altında şöyle dile getirmiştir:

Viyana üstüne bir ay doğdu bu akşam,
Bakır mı desem mor mu?
Salzner'in vitrininde ağlayan çocuk
Uyuyor mu?

Belvedere Şatosu'nun avizeleri
Bir türkü tutmuş Mozart'la beraber
Salkım salkım bulutlar altında şehir
Tarih, heykel, mermer....

Din, yaşlı kadınlar gördüm TÜRK PARKI'nda
Şişman, varışlı, güneşi düşürür,
Avusturya parasındaki kartal
Zincirleri kırmış, hür...

Bu şehir sultan şehir, gözde;
Bu şehrin bahçeleri yeşil, kırmızı, su.
Dört asırlık yoldan sardı beni
Tuna uğultusu.

Mehmetler var burada, satıp gelmiş
Kara öküzünü, garip, sevdalı.
"Mein Vater war ein Türke"ye
Başladı İstanbul efendisi bir Viyanalı.

Bir altın rüyaya daldım Kahlenberg tepesinde
Evlad-ı Fatihân'ın yolunu aydımlattı şehit kam
Ver elni öpeyim dedim Kara Mustafa Paşa,
Semmering'e kurdurmuş otağını Kanûni

Biz Melk'e vardık dört kişi,
Dağlarda gördük şaha kalkmış orman;
Kilise kitaplığında Bilâl-i Habeşi'yi düşünür
Yazma bir Kur'an.

İskeleye e omuz verdi beyaz gemi,
Nazlı Tuna'da başladı seyahat
Bir nihavend hüznü çöktü içeri
Salzburg, Graz, Viyana, kal selâmet.

Viyana üstüne bir ay doğdu bu akşam
Bakır mı desem mor mu?
Salzner'in vitrininde ağlayan çocuk
Uyuyor mu?!

İşte Viyana böyle güzel bir Viyana'dır. Bu Viyana, Osmanlı Türkleri tarafından 154 yıl arayla iki defa kuşatıldı, fakat alamadı. İlki, 1529'da Kanûni Sultan Süleyman, ikincisi de 1683'de Sadrazam Merzifonlu Kara Mustafa Paşa tarafından yapılmıştır. Her iki seferde de Türkiye'nin çıkardığı ordu, o zamana kadar dünya tarihinde bir tek sefer için hazırlanan orduların en büyüğü idi. Kader ve bazı sebeplerden dolayı fetih mümkün olamadı.

Viyana'nın Türkler tarafından iki defa kuşatılması, Avusturya halkı üzerinde menfi ve müsbet yönde derin izler bırakmıştır. Bu izlerden bazılarını Viyana ve çev-